

Od
15. junij 2019
Stalna postavitev

Umetniška instalacija **Rubikova kocka reciklaže senc&e@mocij** [1] multimedijske umetnice Eve Petri?, ki je na ogled na ploš?adi pred upravno hišo SEM, ponazarja, da so si tako sence kot tudi ?ustva in kultura v izmuzljivosti podobni: nenehno se pojavljajo, izginjajo, se premikajo, prevra?ajo, se spreminjajo, izginevajo in se ponovno pojavljajo. Vsi imamo sence, ne glede na narodnost, raso, spol, izobrazbo ali družbeni status, in ne glede na našo voljo se vse te sence ob vsakem sre?anju z drugo senco spojijo v novo senco.

Z interaktivno instalacijo umeš?eno na ploš?ad pred upravno hišo Slovenskega etnografskega muzeja - pred muzej kulturnih istovetnosti, umetnica materializira svojo idejo, da so sence družbeni izena?evalec, da vsi na svojstven na?in pripadamo skupnosti senc tako kot pripadamo dolo?eni kulturi. Podobno, kot se mešajo sence in se spajajo v novo senco, se mešajo tudi kulture in iz tega rojevajo nove kulture.

"Ne senc, ne ?ustev in niti kulture ne moremo prijete in zadržati, lahko pa jih, kot pri tej Rubikovi kocki reciklaže senc&e@mocij [1], usmerjamo in doživljamo in nenazadnje recikliramo na neskon?no možnih na?inov."

S spreminjajo?o se konfiguracijo pono?i osvetljenih senc v kombinacijah podob, Rubikova kocka prinaša na muzejsko ploš?ad nov umetniški sodoben utrip.

Ideja Eve Petri? za ta projekt je vzniknila že ob nastajanju njenega umetniškega objekta z naslovom *Brez meja*, ki ga je ustvarila leta 2017 v sodelovanju s takratnimi afganistanskimi azilanti v Sloveniji za razstavo Slovenskega etnografskega muzeja *Afganistan – slovenski pogledi* (maj 2017 - marec 2018), in je nadaljevanje projekta *Siva snov - jezik senc* s katerim je za?ela preu?evati govorico senc ter je zanj prejela mednarodno nagrado Vordemberge Gildewart za leto 2010.

Kontakt: evapetric@hotmail.com [2]

www.evapetric.com [3]

Rubikova kocka reciklaže senc&e@mocij [1]

Iz nagovora prof. Janeza Koželja na odprtju instalacije umetnice Eve Petri? pred Slovenskim etnografskim muzejem 15. junija 2019

Kocka likovne umetnice Eve Petri? naslavlja vsem dobro znano magi?no kocko, ki leta 1974 iznašel madžarski kipar in izumitelj Erno Rubik. Zanimivo je vedeti, da je nastala kot umetniško delo v obliki 3D raznobarvne skladanke: predstavljala je model simetrije, dokler se niso barve premešale in jih je bilo zelo težko urediti v prvotno urejeno stanje. Do razrešitve se ni dalo priti, dokler niso bile najprej vse vrste enotno urejene. ?etudi je sestavljiva kocka postala hitro pomemben del popularne kulture, so v njej mnogi prepoznali prisodobno zapletenosti življenja kot celosti nepredvidljivih stanj in dogodkov. Rubikova kocka nam govori o usodni povezanosti potez v življenju, v katerem je treba pri razreševanju problemov znova in znova za?enjati in vztrajno poskušati najti pravo pot. Ena sama napa?na poteza, pa se željeni rezultat ne izide. Pri tem je treba vedno ra?unati na možnost statisti?ne verjetnosti. Prav zaradi tega je Rubikova kocka tudi dejansko postala neke vrste platforma za raziskovanje na številnih podro?jih od matematike in ra?unalništva, in je vplivala na ustvarjalce iz razli?nih podro?ij likovne, še posebej interaktivne in glasbene umetnosti.

Drugo izhodišče projekta Eve Petri? je raziskovati svet s pomočjo svetlobe.

Svetloba je tisti medij, ki razkriva razsežnosti prostora in časa skozi doživljanje menjavanja in minevanja svetlobe in sence. In teme. Svetloba je bila že od antike sredstvo za zaznavanje na poti do spoznanja. Zato ima tudi svetloba močan simbolni pomen v vseh civilizacijah in kulturah. Svetloba pokaže prostorsko obliko v vsej njeni dimenziji in v vseh njenih podrobnostih z nasprotjem svetlobe in sence. Nasebna senca, ki pade nanjo, jo izostri, med tem ko jo senca, ki jo osvetljena prostorska oblika vrže v ozadje, izdvoji iz okolice in jo v prostor umesti. Z odsevi, ki jih povzročijo svetloba in predvsem s sencami, ki jih vrže na prostorsko telo, njegovo snovnost tudi na nek način dematerializira. Z videnjem prostorskih oblik v svetlobi in senci si oblikujemo miselne podobe stvarnega sveta, ki jih vsak po svoje poustvari v svoji zavesti. Zato ni čudno, zakaj se likovni umetniki toliko ukvarjajo s svetlobo in njenimi učinkami na opazovalca oz. gledalca. S takim razmišljanjem hitro pridemo do vprašanja, ali ni svet okoli nas, ki ga zaznavamo s čutili, pravzaprav zgolj projekcija uma. Tudi to so ontološka vprašanja, ki jih odpirajo umetniški projekti Eve Petri?, s katerimi raziskujejo sence in odseve svetlobe. Kot arhitektu mi je še posebej zanimivo, da se Petričeva s svojimi instalacijami ukvarja dejansko s temami, ki so sicer značilne za arhitekturo. Izraz v arhitekturi namreč temelji na učinkovanju svetlobe in sence na objektih, ustvarimo ga s učinkovanjem polnega in praznega, svetlega in temnega, z odnosi med konstrukcijo in ovojem, povrhnjico, ki jo primerjamo z drugo kožo.

Umetnica Eva Petrič je občutljiva, na videz krha osebnost, ki s svojimi instalacijami postavitvami, objekti, pregrinjali in fotografijami raziskuje z različnimi mediji, kaj je izza dožemanja snovnega sveta, kaj je izza videnja stvarnosti, kaj so sence, ali so prividi resničnosti. Takšen je torej njen umetniški svet, lomljiv, neulovljiv, izmikajoč, izginjajoč v svet senc. Njena umetnost je izrazito sublimna, čepprav ni abstraktna v modernističnem smislu, ampak nasprotno izrazito intuitivna. Njena ustvarjalna moč izhaja iz navdiha.

Evina kocka je muzej senc, v sencah spravljenega spomina, spominskih podob ki jih lahko prikličemo. To je svojevrstna zbirka, ki jo lahko spreminjamo, poljubno povezujemo: kot sama pravi s kocko povezujemo sence z občutki, ki ji lahko s to napravo *“usmerjamo in doživljamo in nenazadnje recikliramo na neskončno možnih načinov.”*

Ko dajemo kocko senc v javno življenje, lahko samo upam, ker delovanja spominskega stroja še nisem preizkusil, da bodo ljudje umetniško delo razumeli, in ga sprejeli, četudi ne bodo vedeli, kako naj jih vpelje v skupnost senc. Želim, da mladim ta občutljiva naprava ne bo v napoto in jo bodo pustili pri miru. V tem primeru bo kocka prispevala k pozitivni in umetniški obogatitvi muzejske ploščadi.

Dovolite mi, da na koncu otvoritve najprej čestitam Evi za njeno vztrajnost, da je kljub pomislekom svoj projekt izpeljala do konca in še posebej za pogum, da izpostavi svoje umetniško delo javnem prostoru,

Prav tako čestitam in se zahvaljujem upravi SEM, da ste njen projekt dovolili, podprli in omogočili.

[Dokumentacija SEM](#)

[Dokumentacija SEM](#)

[Ivan Klarič](#)

Image not found or type unknown [7]

Datoteka

Image not found or type unknown
[Eva Petri? Rubikova kocka reciklaže senc&e@mocij](mailto:eva.petric@hotmai.com) [8]

Links

[1] <mailto:e@mocij>

[2] <mailto:evapetric@hotmail.com>

[3] <http://www.evapetric.com>

[4]

https://sem4.ljudmila.net/files/exhibitions/eva_petric_rubikova_kocka_reciklaze_pmn_v_sem_2019_foto_dokument

[5]

https://sem4.ljudmila.net/files/exhibitions/eva_petric_rubikova_kocka_reciklaze_pmn_v_sem_2019_foto_dokument

[6]

https://sem4.ljudmila.net/files/exhibitions/rubikova_kocka_pred_sem_eva_petric_foto_ivan_klaric_23.jpg

[7] https://sem4.ljudmila.net/files/exhibitions/rubikova_kocka_eva_petric_sem_foto_ivan_klaric_4.jpg

[8] https://sem4.ljudmila.net/files/2._rubiks_cube_eva_petric.mp4